BETÆNKNING

Afgivet af Lovudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx.xxx 2018 om Grønlands Råd for Menneskerettigheder.
Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed og Forskning

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai
Medlem af Inatsisartut Justus Hansen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 9. oktober 2018 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og baggrund

Med Inatsisartutlov nr. 23 af 3. december 2012 oprettet man Grønlands Råd for Menneskerettigheder. Formålet var at fremme og beskytte menneskerettigheder i Grønland. Rådet blev oprettet som et uafhængigt råd, som samtidigt skulle medvirke til en generel videns- og kompetenceopbygning om menneskerettigheder i Grønland. Rådet skulle efter lovens hensigt fungere i overensstemmelse med FN's Parisprincipper af 20. december 1993, der bl.a. vedrører krav til nationale menneskerettighedsinstitutioners kompetence og ansvar, sammensætning og garantier for uafhængighed og pluralisme, arbejdsformer m.v.

I 2016 blev der foretaget en ekstern evaluering af rådet af analysefirmaet Als Research. I 2017 afgav rådet en rapport, hvori rådets drift og formål blev evalueret med henblik på at vurdere om loven af 2012 fungerede efter hensigten. Begge evalueringer påpeger uhensigtsmæssigheder i forhold til hyppig udskiftning af rådets medlemmer, rådets sammensætning, deltagelse i rådets møder, samt sekretariatsbetjeningen af rådet. Det er på baggrund af disse evalueringer forslaget fremsættes. Da der foretages væsentlige ændringer i forhold til gældende ret, er forslaget

EM2018/218
J.nr.: 01.33.09-00003
J.nr.: 01.25.01/18EM-LABU-00218

fremsat som forslag til ny hovedlov.

Ændringerne i det foreliggende forslag i forhold til gældende ret, består i følgende hovedpunkter:

1. Etablering af et eget sekretariat og selvstændig budgetkompetence. Det er vurderingen at dette vil sikre øget kontinuitet i rådets arbejde, vil medvirke til en mere klar opgaveportefølje og sikre rådet en øget uafhængighed. I forlængelse af dette indeholder forslaget tiltag i form af pligt til at udarbejde regnskab og årsberetning, der har til formål at øge gennemsigtigheden og synligheden af rådets arbejde, samt anvendelse af rådets midler.

2. Ændring af antallet og sammensætningen af rådets medlemmer samt proceduren for udpegning af medlemmer. Antallet af rådets medlemmer reduceres fra 15 til 13 medlemmer. Reduktionen har til formål at sikre bedre muligheder for en hyppigere mødefrekvens og at rådet bliver mere funktionsdygtigt. Rådets sammensætning ændres så udpegningsprocessen bliver mere smidig og dynamisk og sikrer rådet en repræsentation af relevante og aktuelle aktører på menneskerettighedsområdet.

3. Ændring i forhold til vederlæggelse af formanden for rådet. Formanden for rådet skal fremadrettet modtage vederlag, da det forudsættes at det med formandsposten må påregnes en ikke uvæsentlig arbejdsbyrde. For de øvrige medlemmer af rådet videreføres det at deltagelse i rådet er frivilligt og ulønnet.

4. Krav om årligt interessentmøde. Dette krav har til formål at sikre at en bred vifte af aktører får mulighed for at give deres input til rådets arbejde, hvilket forventes at øge rådets legitimitet samt skabe større bevågenhed om rådets arbejde.

5. Præcisering af rådets lovbundne opgaver. Det præciseres at rådet har til opgave at drøfte menneskeretlige udfordringer i det grønlandske samfund og foreslå aktiviteter til Institut for Menneskerettigheder. Rådet vil fortsat have kompetence til, men ikke pligt, selvstændigt og på eget initiativ, at gennemføre aktiviteter svarende til rådets opgaver i gældende lov. Det skal tydeliggøre rådets rolle som et organ der supplerer med viden om grønlandske forhold i forhold til Institut for Menneskerettigheder, der har den institutionelle og metodiske viden om arbejdet med menneskerettigheder.

2. Lovudvalgets indstilling

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

EM2018/218
J.nr.: 01.33.09-00003
J.nr.: 01.25.01/18EM-LABU-00218

Udvalget opfordrer i den forbindelse Inatsisartut til, ved udpegning af medlemmer til rådet, at være opmærksom på behovet for at sikre, at også de ældre, som er en sårbar gruppe, har repræsentation i rådet.

Med disse bemærkninger overgiver Lovudvalget forslaget til 2. behandling.

Anders Olsen
Formand, Siumut

Sofia Geisler
Næstformand, Inuit Ataqatigiit

Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai

Justus Hansen, Demokraatit

Stine Egede, Inuit Ataqatigiit

EM2018/218
J.nr.: 01.33.09-00003
J.nr.: 01.25.01/18EM-LABU-00218